

Epoka autonomii przyniosła Galicji olbrzymie zmiany w szkolnictwie wszystkich szczebli. Najbardziej widoczną oznaką tych przemian było wprowadzenie języka polskiego jako języka nauczania. W toku owych przemian stworzone zostały podstawy nowożytnego rozwoju szkoły elementarnej. W nawiązaniu do ustawy krajowej Sejm galicyjski w 1873 roku wprowadził obowiązek szkolny dla dzieci od 6 do 12 roku życia i wyznaczył szkole ludowej charakter ogólnokształcący. Powołana Szkolna Rada Krajowa organizowała szkolnictwo w poszczególnych miejscowościach.

W tym czasie powstaje prawdopodobnie pierwsza szkoła w Piątkowej. Z braku odpowiedniego budynku nauka odbywa się w izbach wynajmowanych u gospodarzy, czy stodołach zaadaptowanych na potrzeby szkoły. Uczono więc pisania i czytania w języku polskim, religii, rachunków, rysunków i śpiewu.

Szkoła ta starała się wyposażyć uczniów w wiedzę najbardziej niezbędną do codziennego życia, rezultaty nauczania uzależnione były od warunków w jakich edukowano. Przeładowane klasy, wynajmowanie różnych izb na sale lekcyjne, brak odpowiednich sprzętów szkolnych, przyborów, pomocy, książek, związane było z wydatkami finansowymi, które nie były odpowiednimi do potrzeb.

Zasadnicze zmiany w szkolnictwie już polskim nastąpiły w marcu 1932 r., na mocy ustawy o ustroju szkolnym. Szkoła ludowa stała się szkołą powszechną, a szkolna Rada Powiatu miasta Nowego Sącza podjęła decyzję o wybudowaniu pierwszej prawdziwej szkoły w Piątkowej. Stanęła ona w miejscu gdzie dziś znajdują się sale nr 1 i 2 obecnej szkoły. Był to budynek drewniany z dwoma salami lekcyjnymi oraz mieszkaniem dla kierownika. Nowy lokal na długo nie wystarczył, wynajęto dodatkowe sale w domach prywatnych. Jedną od gospodarza Jerzego Oleksego i dwie sale w budynku pożydowskim na tzw. Murowańcu. Ten stan utrzymywał się przez prawie 20 lat.

W roku 1955 powstała Gromadzka Rada Narodowa z siedzibą w Piątkowej, członkiem Rady i przewodniczącym Komisji Oświatowej został Kierownik Szkoły Franciszek Pawłowski. Komisja ta w czerwcu 1955 r. skierowała wniosek do Wydziału Oświaty o rozpoznanie sprawy rozbudowy szkoły w Piątkowej. Powstał też Społeczny Komitet Rozbudowy Szkoły, któremu przewodniczył sołtys wsi Piątkowej Józef Kucia i społecznik Roman Surówka. W 1956 r. z inicjatywy Komitetu przystąpiono do gromadzenia materiałów potrzebnych do budowy nowej szkoły. Ludność Piątkowej ofiarowała kilkadziesiąt m³ drewna z którego później zrobiono okna, drzwi i podłogi.

Zwieziono z koryta Dunajca 250m³ żwiru i piasku, zadołowało piętnaście ton wapna. Zakupiono cegłę, pustaki i cement. Rozbudowę szkoły rozpoczęto drugiego sierpnia 1958r.

Znów miejscowa ludność przystąpiła do pracy kopiąc wykopy pod fundamenty nowej szkoły. Nadal zwożono cegłę, drut, pustaki, cement. Po roku prac stanął budynek w tzw. stanie surowym, zamkniętym. Wiosnom i latem 1960r wprawiano okna drzwi i podłogi. Postawiono piec i wytynkowano budynek wewnątrz i z zewnątrz.

Pierwszego września 1960r nastąpiło uroczyste otwarcie nowej szkoły. W lipcu 1961 roku zabłysnęła pierwsza żarówka dzięki prowizorycznej linii elektrycznej. Całą wieś zelektryfikowano dopiero w 1962r. 16 grudnia 1964 roku z zainstalowanych kranów popłynęła smaczna i zdrowa woda z wodociągu wybudowanego w czynie społecznym przez mieszkańców wsi. Ta nowa Szkoła wyposażana co roku w sprzęt szkolny, pomoce dydaktyczne, książki do szkolnej biblioteki służyła i służy od 40 lat ucząc i wychowując po dziś dzień coraz liczniejsze roczniki młodych Piątkowian. Pracowali i pracują wybitni i zasłużeni dyrektorzy, pedagodzy, wychowawcy i społecznicy. Obecnie naukę pobiera 400 uczniów uczonych przez 31 nauczycieli w systemie dwu zmianowym.

Ta Szkoła z ponad 120 letnią tradycją jest dla nas za ciasna. Marzymy o prawdziwej sali gimnastycznej, nowoczesnych klaso-pracowniach. Dalsza rozbudowa jest koniecznością także z powodów reformy oświatowej wprowadzającej gimnazja w system nauczania. W 1995r rozpoczęto rozbudowę starej szkoły. Przy ograniczonych środkach finansowych wybudowano i oddano do użytku tzw. przewiązkę, która ma połączyć starą szkołę z nową. Szkoła zyskała szatnię, dwie klasy i dwa obszerne korytarze.

W 2000r. podniesiono strych na starym budynku szkoły. Zaadaptowany służy: salą lekcyjną dla oddziału przedszkolnego, pracownią informatyczną, biologiczną i gabinetem dla pedagoga szkolnego. Oddany do użytku w styczniu 2002r.

W roku 2003r. przeprowadzono remont kapitalny budynku, sal lekcyjnych i ogrodzenia szkoły, a w 2010r. oddano do użytku halę sportową wraz z innymi salami dydaktycznymi i dodatkowymi pomieszczeniami socjalnymi.

Młodzież wykształcona jest przyszłością narodu, zatem nie wolno zaniedbać tak ważnego celu jakim jest kształcenie, mądrych, uczciwych i ambitnych ludzi.

Opracowała: mgr Beata Łęczycka